

Abstrakt

Poezie Edwarda Thomase (1878–1917) byla kritikou v anglofonním světě dlouho přehlížena, ale během posledních desetiletí se dočkala uznání. Jeho literárněkritická tvorba ovšem zatím příliš prozkoumaná nebyla. Třebaže se Thomas přibližně patnáct let živil jako knižní recenzent, badatelé zaměřeni na Thomasovo dílo se obvykle soustředí na konec jeho života, kdy během první světové války dobrovolně narukoval a zároveň začal psát poezii. Básník a literární kritik Edward Thomas zemřel při Bitvě u Arrasu ve Francii.

Již od mládí Thomase sužovaly deprese a jeho náročná profese (někdy recenzoval i přes sto knih ročně) tyto stavy ještě zhoršovala. Paradoxně ale svá poslední léta strávil s pocitem naplnění. Výcvik v armádě měl blahodárný účinek na jeho duševní zdraví. Navíc se z neustále přepracovaného literárního nádeníka (jak je stále ještě občas označován) proměnil ve výtečného básníka, a to i díky povzbuzování přátel, zejména Roberta Frosta a W. H. Hudsona.

Thomas napsal svých 144 básní až na sklonku své kritické dráhy. Literární vědci proto zkoumají jeho recenze, antologie a literární studie především proto, aby lépe porozuměli jeho poezii. Hledat souvislosti mezi Thomasovými básněmi a jeho ostatním dílem má jistě své opodstatnění, nicméně jeho podnětná a rozsáhlá kritická tvorba si zaslouží pozornost nehledě na úspěch jeho poezie. Thomasovy literárněkritické publikace zachycují jeho fascinující přerod v básníka, ale původně měly jiný účel: autor je napsal, aby se vyjádřil k tvorbě jiných spisovatelů.

Tato diplomová práce je první literární studií, jež se zabývá výhradně Thomasovou literárněkritickou činností. Každá ze tří kapitol se zaměřuje na jinou část jeho působení a ukazuje, jak Thomas formoval tehdejší literaturu. Tématem první kapitoly jsou jeho knižní recenze, z nichž je patrné jeho dlouhodobé zaujetí vztahem mezi poezií a prózou. Zájem o „Hranice anglické prózy“ (název jedné z jeho raných esejí) vysvětluje, proč si tak cenil poezie Thomase Hardyho a D. H. Lawrence, kteří byli tehdy známí zejména jako romanopisci.

Druhá kapitola představuje Thomase coby mentora a týká se jeho přátelství s básníkem a trampem W. H. Daviesem, jehož literární dráhu Thomas sledoval přes deset let. Davies byl předmětem jeho článků častěji než kterýkoli jiný autor a tato kapitola ukazuje, jak Thomas v recenzích tohoto básníka usměrňoval. Vedení nadaného, leč nevyrovnaného a příliš často publikujícího Daviese představovalo pro Thomas novou výzvu, neboť se musel učit hledat rovnováhu mezi konstruktivní a destruktivní kritikou.

Třetí kapitola se na rozdíl od těch přechozích zaměřuje na jednu konkrétní knihu – Thomasovu válečnou antologii *This England: An Antology from Her Writers* (Tato Anglie: Antologie od jejích spisovatelů, 1915). V této kapitole analyzuji jeho editorské počínání při sestavování antologie a dávám jej do spojitosti s několika články s válečnou tematikou, v nichž se ostře vymezil proti šovinistické poezii, jež se v Anglii množila po začátku války. Tato kapitola zároveň dokládá, že válka nebyla tématem jen Thomasových básní, ale také jeho článků a této pozoruhodné antologie.